

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s o -

framställning till Ålands landsting med förslag ter

N:o 16/1950. till landskapslag angående ändring av landskaps- av-

lagen om kommunala hälsosystrar i landskapet Å- ts

land, utfärdad den 14 september 1945. ö-

Sedan innehavarnas av statstjänst och -befattning löne- och

pensionsförmåner blivit höjda från och med den 1 februari 1949, t

blev det i riket nödvändigt att analogt därmed höja de kommunala

hälsosystrarnas och barnmorskornas löner och pensioner. I enlig-

het därmed överlämnade Regeringen till Riksdagen den 11 november

1949 proposition med förslag till ändring av lagarna om kommunala

hälsosystrar och kommunala barnmorskor. Emedan höjningen av

statstjänstemännens löneförmåner innebar en uppflyttning till när- i

ast högre avlöningsklass, borde minimigrundlönen för kommunal en

hälsosyster och kommunal barnmorska av högre lönekategori höjas e.

från nionde till tionde avlöningsklassen och för kommunal barn-

morska av lägre lönekategori från åttonde till nionde avlönings- l-

klassen. Samtidigt med grundlönerna, av vilka staten såsom bi- hål

drag till kommunerna erlägger tre fjärdedelar, borde även ålders-

tilläggen och pensionerna, vilka i sin helhet erläggas av staten,

höjas.

Riksdagens ekonomiutskott föreslog i sitt betänkande med anledning

av propositionen, att de kommunala hälsosystrarna och barn-

morskorna av högre kategori måtte uppflyttas med två löneklasser

till elfte klassen och de kommunala barnmorskorna av lägre kategori

till tionde löneklassen. De kommunala hälsosystrarna samt barn-

morskorna av den högre lönekategori voro nämligen sedan gammalt i

fråga om tjänsteställning likställda med avdelningssköterskorna av

högre löneklass vid statens sjukhus, vilka sistnämnda i statsför-

slaget för 1950 överflyttats till elfte avlöningsklassen, vilket

blivit av Riksdagen godkänt. Ekonomiutskottets ändringsförslag

blev av Riksdagen antaget. Uppflyttningen med två klasser skall

dock gälla från och med den 1 januari 1950, medan uppflyttningen

med en klass gäller från och med den 1 februari 1949.

Rikslagarna publicerades den 24 mars 1950 (155/50 och 156/50).

Landskapsnämnden har uppgjort förslag till ändring av landskaps-

lagarna om kommunala hälsosystrar och kommunala barnmorskor. Syfte

målet med lagändringarna är att göra de kommunala hälsosystrarna

och barnmorskorna jämnställda med motsvarande funktionärer i ri-

ket. Förslagen bygga helt på rikslagstiftningen. Dock har i

förslaget angående ändring av landskapslagen om kommunala hälso-

systrar i landskapet Åland bibehållits stadgandena om hälsosyster

av lägre lönekategori, vilken i reciprocitet med höjningen av av-

löning och pension i övrigt uppflyttats två löneklasser, Rikets

lag innehåller icke några stadganden om hälsosyster av lägre lö-

nekategori. Närmare motivering torde icke vara av nöden.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsammast

förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunala hälsosystrar i

landskapet Åland, utfärdad den 14 september 1945.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 10 § i

landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala hälsosystrar i

landskapet Åland (20/45) sådant lagrummet lyder i landskapslagen

den 16 juni 1948 (18/48) skall erhålla följande ändrade lydelse.

10 §.

Enligt denna landskapslag i landskommuns tjänst anställd häl-

sosyster av högre lönekategori skall av kommunen i grundlön erhå-

la minst det belopp, som utgår enligt elfte avlöningsklassen,

och hälsosyster av lägre lönekategori minst det belopp, som ut-

går enligt sjunde avlöningsklassen av den för innehavare av landskapstjänst fastställda löneskalan. Dessutom skall kommunal hälsosyster åtnjuta dyrtids- och dyrortstillägg, där sådant tillskott utgives åt innehavare av motsvarande befattningar i landskapets tjänst. Utöver grundlönen skall hälsosyster erhålla ordentlig, möblerad bostad, omfattande minst ett rum, kök och förstuga jämte värme eller huggen brännved samt lyse, del i källare och nödigt uthus ävensom badstuga eller rätt att begagna sådan eller badrum eller ock, i den mån dessa naturaförmåner icke stå henne till buds, mot dessa naturaförmåner svarande penningvederlag enligt prisläget på orten. Tillika skall till hälsosystemens förfogande, där sådant med skälig kostnad är möjligt, ställas fri telefon.

Hälsosystemens avlöning och naturaförmåner i Mariehamn ordnas enligt stadens eget bestämmande, dock så, att grundlönen jämte värdet av naturaförmånerna ej sammanlagt må understiga hälsosystemens avlöningsförmåner enligt de i 1 mom. stadgade grunder.

I landskapets fattigaste och glest befolkade skärgårdskommuner tillkommer kommunal hälsosyster, där landskapsnämnden anser sådant erforderligt, ett ortstillägg enligt nämndens prövning av högst tjugo procent av den i 1 mom. stadgade minsta grundlönen i veder-

börande lönekategori.

Kommunal hälsosyster i landskommun uppbär årligen ålderstillägg enligt samma grunder som innehavare av landskapets tjänst eller befattning i vederbörande i 1 mom. nämnda avlöningsklass. I avseende å ålderstillägg är sådan kommunal hälsosyster berättigad att tillgodoräkna sig jämväl den tid hon varit anställd såsom utbildad hälsosyster, sjuksköterska eller barnmorska i statens, landskapets, annan kommuns, sammanslutnings av kommuner, bolags eller annan sammanslutnings eller anstalts tjänst.

Ålderstillägg för kommunal hälsosyster i Mariehamn utgår enligt stadens bestämmande, dock icke med lägre belopp än vad i föregående moment är sagt.

Hälsosystemens lön utbetalas månatligen ur kommunalkassan. Innan hälsosyster antages i tjänst i distrikt, omfattande två eller flere kommuner, skall det fastställas, huruledes månadslönen bör till henne utgivas.

Ärenden angående hälsosystemens bostads- och andra naturaförmåner avgöras vid inträffad meningsskiljaktighet av landskapsnämnden efter landskapsläkarens hörande.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 maj 1950. Dock skola stadgandena i 10 § tillämpas från och med den 1 januari 1950.

För kommunal hälsosyster, som vid denna landskapslags ikraftträdande åtnjuter ordinarie pension av landskapsmedel, höjes sagda pension från och med den 1 januari 1950 sålunda, att den tidigare fulla pensionen kommer att vara lika stor som den fulla pensionen beräknad enligt de i 15 § 2 mom. fastställda grunderna, och delpensionen en lika stor del av den sistnämnda pensionen, som den tidigare delpensionen utgjorde av den tidigare fulla pensionen. Med avseende å sålunda fastställd pension skall tillämpas, vad i 16 § landskapslagen om kommunala hälsosysstrar, sådan denna paragraf lyder i landskapslagen den 29 mars 1949 (10/49), är stadgat.

Stadgandena i denna landskapslag skola jämväl tillämpas från den 1 februari 1949 till sagda års slut, dock sålunda, att avlöningsklassen är en avlöningsklass lägre.

Mariehamn den 26 april 1950.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.